

CRNOGORSKA AKADEMIJA
NAUKA I UMJETNOSTI

Powered by
Arizona State University

UNIVERZITET
DONJA GORICA

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Regionalni naučni skup

DRŽAVA, DEMOKRATIJA, GRAĐANIN

KRIZA I IZAZOVI

PROGRAM

CRNOGORSKA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI

Podgorica, 28. i 29. novembar 2023. godine

ORGANIZACIONI ODBOR

Prof. dr Žarko Puhovski
Prof. dr Milan Podunavac
Prof. dr Ilija Vujačić

Skup se održava u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti,
u Podgorici, Ul. Rista Stijovića 5.

OTVARANJE SKUPA

Akademik Dragan K. Vukčević

predsjednik CANU

**POZDRAVNA RIJEČ I UVODNO IZLAGANJE:
OBLIKOVANJE GRAĐANINA**

I SESIJA

DRŽAVA I KRIZA DEMOKRATIJE: POPULIZAM, DEPLURALIZACIJA JAVNE SFERE I GUBITAK POVJERENJA U DEMOKRATIJU

10:00–12:00 Predsjedava prof. dr Milan Podunavac

10:15–10:30 Prof. dr Žarko Puhovski

profesor u penziji Sveučilišta u Zagrebu

**OTUŽNI PARADOKS: DRŽAVA MOŽE BEZ
GRAĐANA, GRAĐANI NE MOGU BEZ DRŽAVE**

10:30–10:45 Prof. dr Siniša Jelušić

vanredni član CANU

O GRAĐANINU ILI KAKO POSTATI LIČNOST?

10:45–11:00 Prof. dr Nenad Dimitrijević

profesor u penziji Centralnoevropskog univerziteta u Budimpešti

**USTAV KAO 'ONO ŠTO SE STVARNO DOGAĐA'.
KRIZA USTAVNE DEMOKRATIJE ILI KRAJ ERE
KONSTITUCIONALNOG PRAGMATIZMA?**

11:00–11:15 Prof. dr Alpar Lošonc

dopisni član SANU

**DEGLOBALIZACIJA: RESTAURACIJA
ILI TRANSFORMACIJA DRŽAVNOSTI U
CENTRALNOJ I ISTOČNOJ EVROPI**

- 11:15–11:30 Prof. dr Đorđe Pavićević
Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu
**PROIZVODNJA I LEGITIMIZOVANJE
PRAZNINE: VANREDNE PREMIJE
VLASTI I NEMOĆ GRAĐANA**
- 11:30–12:00 DISKUSIJA
12:00–12:15 PAUZA ZA KAFU
- 12:15–14:15 Predsjedava akademik Slavo Kukić
- 12:15–12:30 Prof. dr Miodrag Jovanović
Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu
**DRUŠTVENI UGOVOR — OD ‘OBLIKA
UDRUŽIVANJA’ DO ‘USTAVNOG IDENTITETA’**
- 12:30–12:45 Prof. dr Milan I. Marković
Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore
Mr Panajotis Partsos
Nj. E. ambasador Grčke u Crnoj Gori
**USTAVNA DEMOKRATIJA —
PROBLEMI I IZAZOVI**
- 12:45–13:00 Prof. dr Nerzuk Ćurak
Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu
**KRIZA KOSMOPOLITSKE EVROPE I TRIJUMF
SUVERENITETSKIH POPULIZAMA**
- 13:00–13:15 Prof. dr Petar Popović
Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
**KOLIKO JE MOĆNA EU? ANALIZA EUROPSKOG
VANJSKOPOLITIČKOG POZICIONIRANJA**
- 13:15–13:30 Prof. dr Marko Dokić
Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore
**INDIVIDUALNA SLOBODA I
PREOBRAŽAJI ULOGE DRŽAVE**
- 13:30–13:45 Prof. dr Marko Simendić
Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu
**GRAĐANI ONAKVI KAKVI MISLE DA JESU I
POREDAK ONAKAV KAKAV MOŽE DA BUDE:
NEKOLIKO MAKIJAVELIJEVIH LEKCIJA**
- 13:45–14:15 DISKUSIJA
14:15–15:45 RUČAK

II SESIJA

TRANSFORMACIJA I INTEGRATIVNA SVOJSTVA OSNIVAČKIH USTAVA I RAZLOZI LEGITIMACIJSKIH DEFICITA NOVIH DEMOKRATIJA U REGIONU

- 16:00–18:15 | Predsjedava prof. dr Žarko Puhovski
- 16:00–16:15 | Prof. dr Vlatko Cvrtila
VERN, Zagreb
**RAT U UKRAJINI, NOVI GEOPOLITIČKI
POREDAK I BEZBJEDNOST U REGIONU**
- 16:15–16:30 | Prof. dr Siniša Tatalović
Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu:
**ETNIČKI ODNOSI, MANJINSKA PRAVA I
SIGURNOST U JUGOISTOČNOJ EUROPI**
- 16:30–16:45 | Akademik Slavo Kukić
redovni član ANUBIH
**BOSNA I HERCEGOVINA U PROCJEPU IZMEĐU
GRAĐANSKOGA I NACIONALNOG TE PRAVNE
DRŽAVE, KRIMINALA I KORUPCIJE**
- 16:45–17:00 | Prof. dr Nebojša Vladislavljević
Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu:
**KONSOCIJACIJE BEZ DEMOKRATIJE I
SUKOBI NARODA OKO SAMOOPREDELJENJA
NA PODRUČJU BIVŠE JUGOSLAVIJE**
- 17:00–17:15 | Prof. dr Duško Radosavljević
dopisni član VANU:
**PROSTOR POSTJUGOSLAVIJE IZMEĐU
FAŠIZMA I POSTFAŠIZMA**
- 17:15–17:30 | Prof. dr Asim Mujkić
Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu:
**MODEL BRČKO DISTRIKTA BIH KAO
PRAGMATIČNI GRAĐANSKI MODEL LOKALNE
SAMOUPRAVE U ETNONACIONALISTIČKOJ ZEMLJI**
- 17:30–17:45 | Dr Nikola Šaranović
Humanističke studije, UDG, Podgorica
**RELIGIJA I POLITIKA IDENTITETA
U CRNOJ GORI**
- 17:45–18:15 | DISKUSIJA

III SESIJA

**DRŽAVA IZMEĐU GRAĐANSKOG
I NACIONALNOG: GRAĐANSKA DRŽAVA
SHVAĆENA KONTEKSTUALNO**

- 10:00–11:45 : Predsjedava prof. dr Alpar Lošonc
- 10:00–10:15 : Prof. dr Milan Podunavac
Humanističke studije UDG, Podgorica
**CRNA GORA IZMEĐU HARIZMATSKOG
I DEMOKRATSKOG LEGITIMITETA**
- 10:15–10:30 : Prof. dr Ilija Vujačić
vanredni član CANU, Podgorica
**‘WE THE PEOPLE’ U CRNOGORSKOM
‘KLJUČU’: INTEGRATIVNA SVOJSTAVA
KONSTRUKTA ‘GRAĐANSKE DRŽAVE’**
- 10:30–10:45 : Prof. dr Srđan Darmanović
Fakultet političkih nauka Univerziteta Crne Gore
**CRNA GORA OD VLADAVINE DOMINANTNE
PARTIJE DO FRAGMENTIRANOG
PARTIJSKOG SISTEMA**
- 10:45–11:00 : Prof. dr Mladen Vukčević
Pravni fakultet UDG, Podgorica
**NARUŠAVANJE NAČELA USTAVNOSTI
U USLOVIMA POLITIČKIH KRIZA
(OBLICI I ODGOVORI)**
- 11:00–11:15 : Prof. dr Živko Andrijašević
Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore
**NACIONALNI IDENTITETI U
CRNOJ GORI U XXI VIJEKU**
- 11:15–11:45 : DISKUSIJA
- 11:45–12:00 : PAUZA ZA KAFU

- 12:00–13:30   Predsjedava prof. dr Ilija Vujačić, vanredni član CANU
- 12:00–12:15   Prof. dr Nermina Mujagić
Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu
**NEVOLJE MULTIKULTURALNIH DRŽAVA:
BOSNA I HERCEGOVINA I CRNA GORA
U POTRAZI ZA SVOJIM GRAĐANIMA**
- 12:15–12:30   Doc. dr Predrag Zenović
Humanističke studije UDG, Podgorica
**POSTAVGUSTOVSKI POLITIČKI HORIZONT
— CRNA GORA KAO FRAGILOKRATIJA**
- 12:30–12:45   Doc. dr Branko Bošković
Humanističke studije UDG, Podgorica
**MEDIJI I DEMOKRATIJA U CRNOJ
GORI: IZAZOVI SLOBODE GOVORA**
- 12:45–13:00   Doc. dr Nikoleta Đukanović
Humanističke studije UDG, Podgorica
**DEMOKRATIZACIJA I EVROPEIZACIJA
CRNE GORE U SVJETLU POLITIČKIH
PROMJENA NAKON 2020. GODINE**
- 13:00–13:15   Mr Boris Bastijančić
Humanističke studije UDG, Podgorica
**OGLED O (NE)USTAVNOSTI ZAKONA
O PREDSJEDNIKU CRNE GORE**
- 13:15–13:30   DISKUSIJA
- 13:30   **ZAVRŠNA RIJEČ**

OBAVJEŠTENJA

- Vrijeme predviđeno za izlaganje je 15 minuta.
- Konačne tekstove priloga sa rezimeom na engleskom jeziku učesnici treba da dostave do 1. aprila 2024. godine.
- Učesnicima koji nijesu iz Crne Gore obezbijeden je smještaj u hotelu *Ramada*, Bulevar Save Kovačevića 74, Podgorica.
- Učesnici treba da obavijeste organizatora da li će prilikom izlaganja koristiti PowerPoint prezentaciju.